

Proves d'accés a la universitat

Convocatòria 2015

Geografia

Sèrie 2

Escolliu UNA de les dues opcions (A o B).

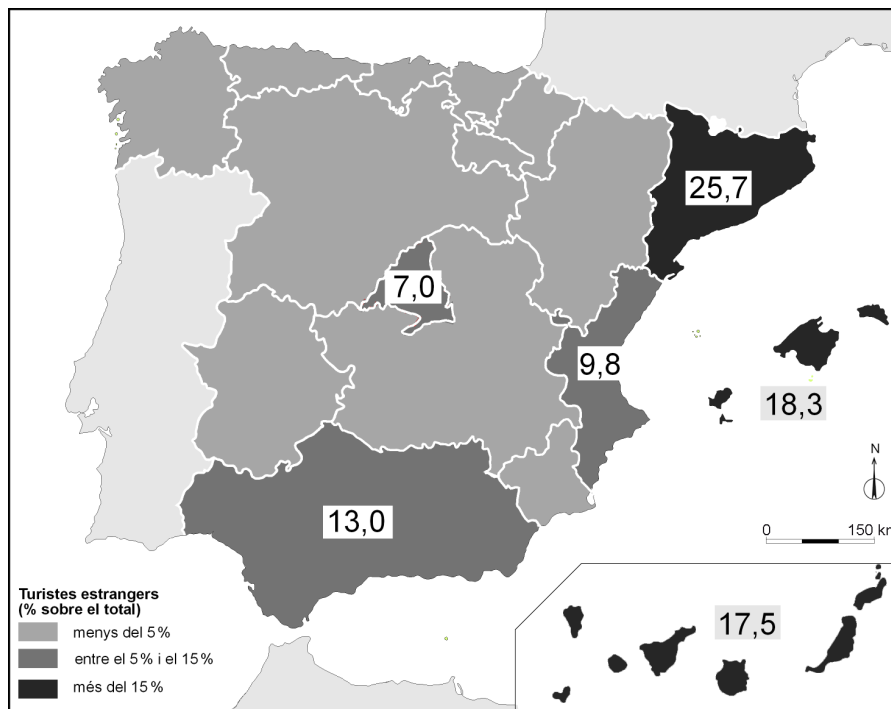
OPCIÓ A

Exercici 1

[5 punts en total]

Observeu el mapa següent i responeu a les qüestions plantejades.

Turistes estrangers (2013)

FONT: Ministeri d'Indústria, Energia i Turisme. *Frontur*, 2013.

1. Descriviu la informació representada en el mapa.
[1 punt]
2. Definiu els termes *turisme de masses* i *turisme sostenible*.
[1 punt]

3. Expliqueu les característiques del turisme estranger a Espanya d'acord amb l'esquema següent:
 - Causes de la distribució dels turistes estrangers que apareix en el mapa.
 - Posició d'Espanya com a potència turística mundial.
 - Principals procedències dels turistes i nivell de despesa que efectuen durant les estades.
 [1,5 punts]

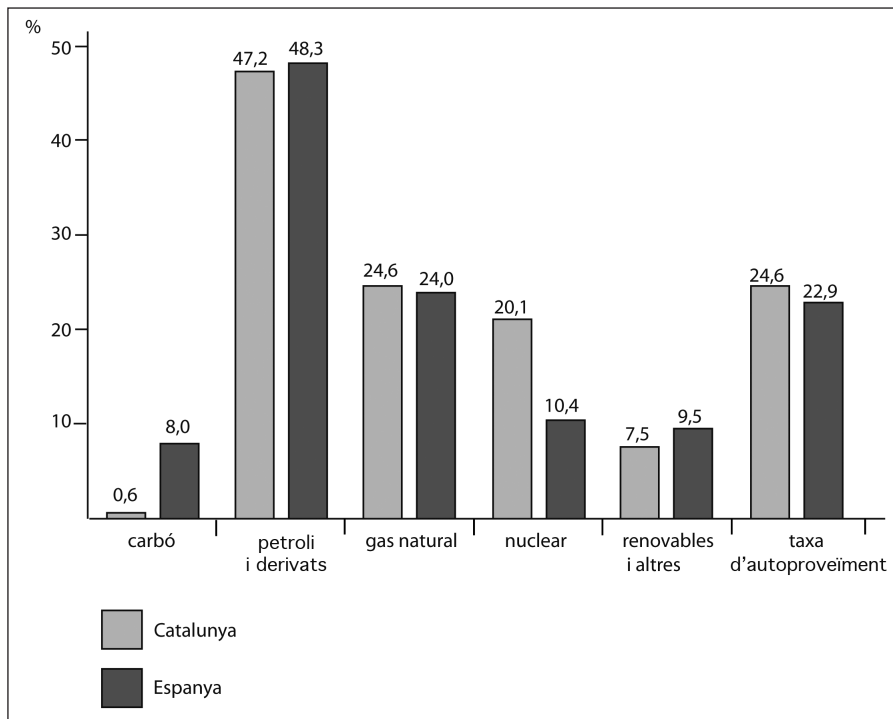
4. Exposeu la importància de l'activitat turística a Espanya d'acord amb l'esquema següent:
 - Importància econòmica del turisme.
 - Impacte del turisme sobre el paisatge.
 [1,5 punts]

Exercici 2

[5 punts en total]

Observeu el gràfic següent i responeu a les qüestions plantejades.

Consum d'energia primària i autoproveïment a Catalunya i Espanya (2009)

FONT: Institut d'Estadística de Catalunya (Idescat). *Xifres de Catalunya 2014*.

1. Descriu la informació representada en el gràfic.
[1 punt]

2. Definiu els termes *energia renovable* i *combustible fòssil*.
[1 punt]

3. Comenteu la sostenibilitat ambiental del model energètic de Catalunya que es dedueix de les dades del gràfic, d'acord amb l'esquema següent:
 - Balanç de les fonts d'energia renovable i les fonts d'energia no renovable.
 - Contribució a l'efecte d'hivernacle.
 - Autosuficiència energètica.
 [1,5 punts]

4. Compareu la sostenibilitat ambiental dels tres tipus d'energia següents: l'energia hidroelèctrica, l'energia nuclear i els biocombustibles.
[1,5 punts]

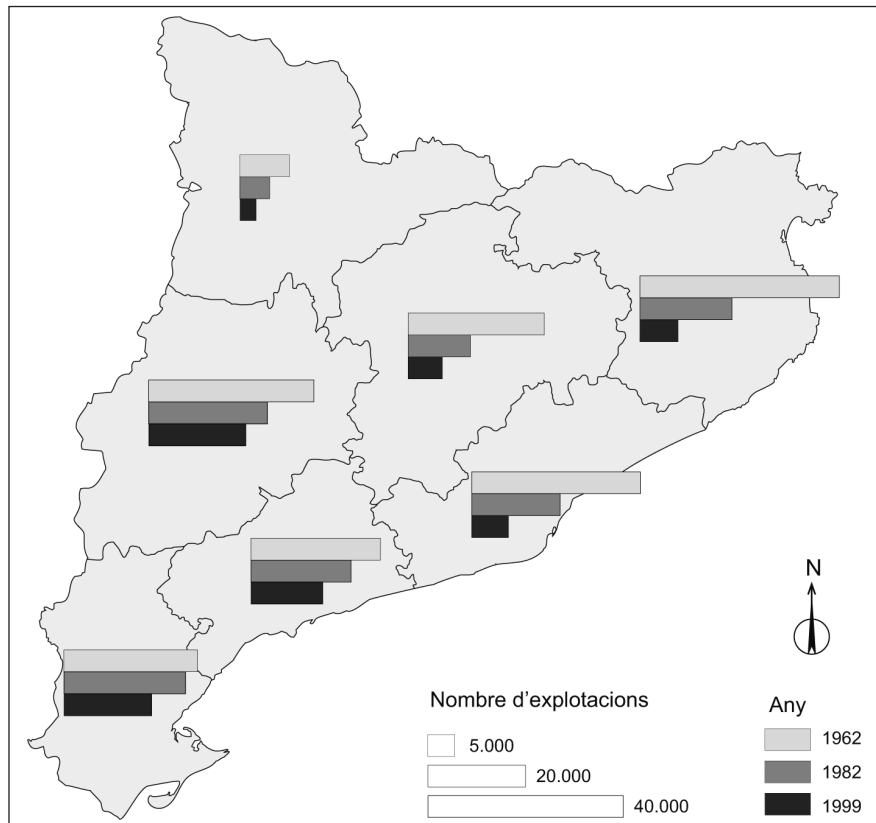
OPCIÓ B

Exercici 1

[5 punts en total]

Observeu el mapa següent i responeu a les qüestions plantejades.

Evolució del nombre d'explotacions agràries a Catalunya (1962-1999)

FONT: Adaptació del mapa de la Fundació del Món Rural, *Atlas de la nova ruralitat* [en línia].

1. Descriviu la informació representada en el mapa.
[1 punt]
2. Definiu els termes *èxode rural* i *població activa agrària*.
[1 punt]
3. Relacioneu l'evolució del nombre d'explotacions agràries que observem en el mapa amb els factors ambientals i socioeconòmics propis de cada àmbit territorial.
[1,5 punts]
4. Relacioneu la localització de les grans àrees agràries de Catalunya (pastures de muntanya, monocultiu cerealístic de secà, grans zones de regadiu, monocultiu de la vinya) amb els factors ambientals que les condicionen.
[1,5 punts]

Exercici 2

[5 punts en total]

Llegiu el text següent i responeu a les qüestions plantejades.

De la urbanització dispersa a la ciutat de baixa densitat

Una de les característiques més rellevants del procés d'urbanització contemporani a Catalunya i al conjunt de l'Europa meridional és, sens dubte, la dispersió d'activitats i de poblament sobre el territori. En les darreres dècades el fenomen ha crescut tant que alguns autors han pogut parlar de «ciutat estesa», de l'«explosió de la ciutat» o de la «fi de la ciutat». Aquesta dispersió comporta, certament, uns quants avantatges importants per al benestar de la població, com ara la reducció de les desigualtats territorials a l'interior de cada regió, la difusió de les formes de vida urbana i l'accessibilitat als serveis des de qualsevol punt del territori. A més, com ha explicat Francesco Indovina, avui el desenvolupament tecnològic permet l'existència de la «condició urbana», és a dir, de la qualitat de vida, el nivell d'informació i l'accés als serveis, que tradicionalment s'ha associat a la ciutat independentment de la «forma urbana».

Ara bé, el fet que la dispersió de la urbanització comporti avantatges i no sempre impedeixi l'existència de condicions de vida urbana no implica, de cap manera, que aquesta sigui la forma d'ús i l'ocupació del territori més sostenible, eficient i equitativa. Ans al contrari, la dispersió planteja problemes ambientals, funcionals, econòmics, socials i polítics de gran pes [...].

Adaptació feta a partir del text
d'Oriol NELLO. «De la urbanització dispersa a la ciutat de baixa densitat».
Blog Oriol Nello [en línia] (24 juliol 2011)

1. Resumiu les idees principals del text.
[1 punt]
2. Definiu els termes *qualificació del sòl* i *edificabilitat*.
[1 punt]
3. Compareu la morfologia de les ciutats compactes amb la de les ciutats de baixa densitat d'acord amb l'esquema següent:
 - El consum de sòl.
 - La mobilitat de la població.[1,5 punts]
4. Identifiqueu els principals tipus d'agents socials urbans i comenteu la influència que tenen en la creació de l'espai urbà.
[1,5 punts]

Institut
d'Estudis
Catalans

Proves d'accés a la universitat

Convocatòria 2015

Geografia

Sèrie 4

Escolliu UNA de les dues opcions (A o B).

OPCIÓ A

Exercici 1

[5 punts en total]

Observeu el mapa següent i responeu a les qüestions plantejades.

Comunitats autònomes de l'Estat espanyol

FONT: Ministeri d'Hisenda i Administracions Públiques, 2014.

1. Descriviu la informació representada en el mapa.
[1 punt]
2. Definiu els termes *estatut d'autonomia* i *terme municipal*.
[1 punt]

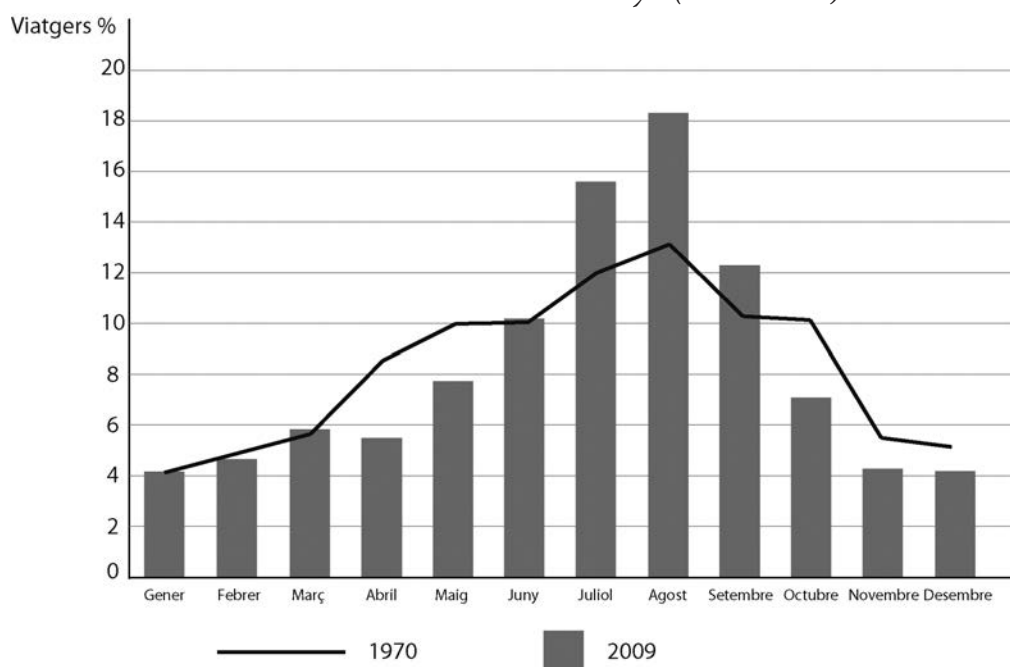
3. Compareu i comenteu les característiques dels estatuts d'autonomia d'acord amb l'esquema següent:
 - Trets comuns que presenten les comunitats que van accedir a l'autonomia per la via de l'article 151 de la Constitució espanyola.
 - Tipus de competències que les comunitats autònomes tenen transferides.
 [1,5 punts]
4. Expliqueu les característiques principals de les institucions bàsiques de l'organització territorial i administrativa d'Espanya, d'acord amb l'esquema següent:
 - El poder local: institucions i funcions de l'Administració municipal.
 - El poder autonòmic: institucions i funcions de l'Administració autonòmica.
 [1,5 punts]

Exercici 2

[5 punts en total]

Observeu el gràfic següent i responeu a les qüestions plantejades.

Distribució mensual del percentatge de viatgers allotjats en establiments hotelers a Catalunya (1970 i 2009)

FONT: Generalitat de Catalunya. *Atles del turisme a Catalunya* [en línia].

1. Descriu la informació representada en el gràfic.
[1 punt]
2. Definiu els termes *operador turístic* i *oferta turística*.
[1 punt]
3. Expliqueu les característiques del fenomen de l'estacionalitat turística d'acord amb l'esquema següent:
 - Motius pels quals es produeix.
 - Diferències entre les dades del 1970 i el 2009 i fets que podrien explicar aquestes diferències.
 [1,5 punts]
4. Exposeu, com a mínim, tres dels impactes socioeconòmics o mediambientals principals de l'activitat turística a Catalunya.
[1,5 punts]

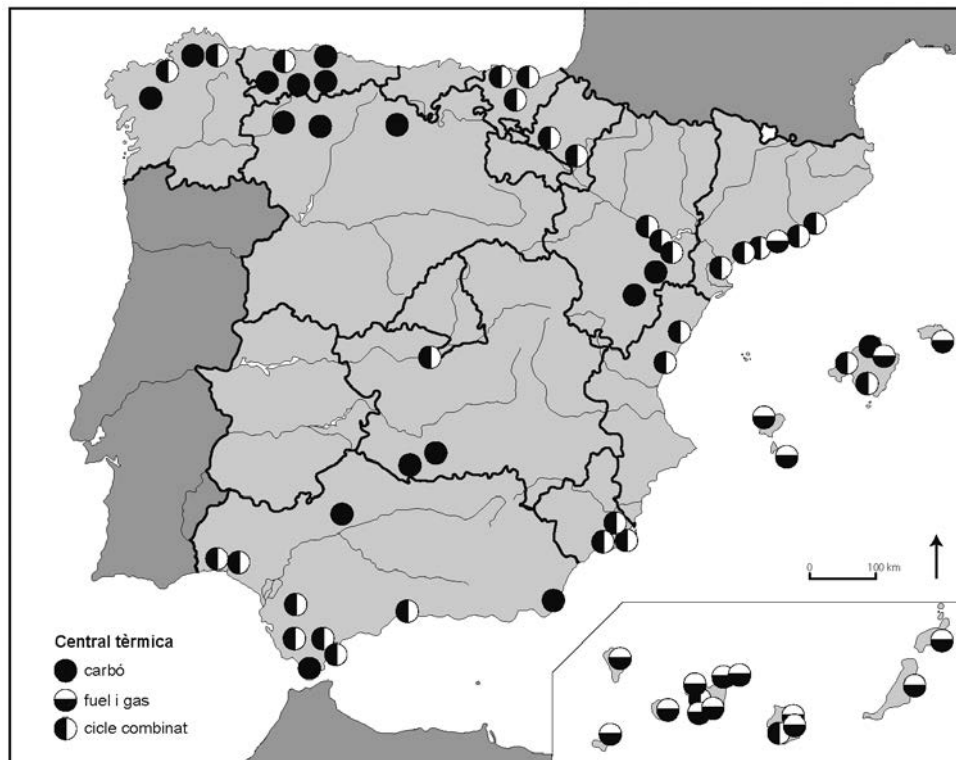
OPCIÓ B

Exercici 1

[5 punts en total]

Observeu el mapa següent i responeu a les qüestions plantejades.

Centrals tèrmiques (2013)

FONT: Red Eléctrica de España. *El sistema eléctrico español*, 2013 [en línia].

1. Descriviu la informació representada en el mapa.
[1 punt]
2. Definiu els termes *central tèrmica* i *biocombustible*.
[1 punt]
3. Respondeu a les qüestions següents relacionades amb les centrals tèrmiques:
 - a) Justifiqueu la localització geogràfica de les centrals tèrmiques que funcionen amb carbó.
 - b) Reflexioneu per escrit sobre la sostenibilitat de les centrals tèrmiques en general.[1,5 punts]
4. Expliqueu raonadament la problemàtica socioeconòmica que genera l'ús del petroli com a font energètica principal d'acord amb l'esquema següent:
 - Importància del petroli en el consum d'energia a Espanya.
 - Dependència dels països proveïdors quant a subministrament i preus.
 - Alternatives possibles al consum de petroli.[1,5 punts]

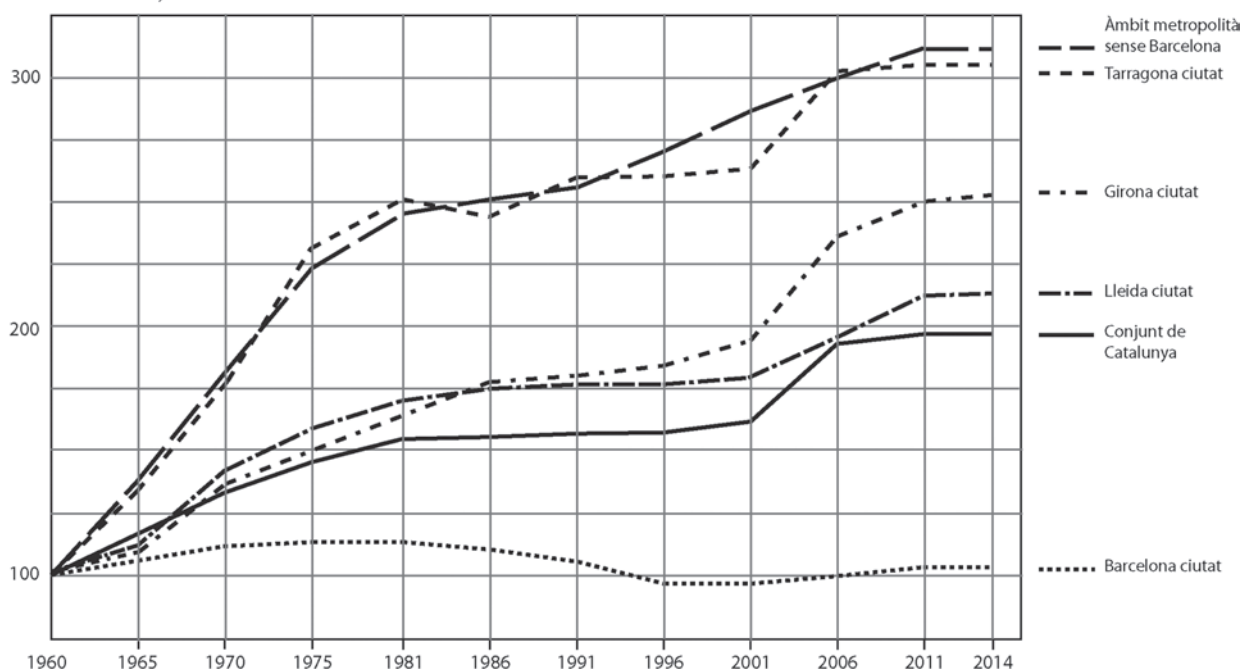
Exercici 2

[5 punts en total]

Observeu el gràfic següent i responeu a les qüestions plantejades.

Evolució de la població (1960-2014)

Índex d'evolució de la població
(població del 1960 = 100)

FONT: Institut d'Estadística de Catalunya (Idescat) i Institut Nacional d'Estadística (INE).

1. Descriviu la informació representada en el gràfic.
[1 punt]
2. Definiu els termes *àrea metropolitana* i *rururbanització*.
[1 punt]
3. Observeu el gràfic i exposeu les causes que justifiquen l'evolució de la població d'acord amb l'esquema següent:
 - Gran increment de població entre el 1960 i el 1975 i increment de població entre el 2001 i el 2006.
 - Estabilització dels valors de la població a la major part de ciutats entre el 2011 i el 2014.
 - Estancament de la població de Barcelona ciutat al llarg de tot el període.
 - Creixement de Tarragona i de l'àmbit metropolità de Barcelona en un percentatge molt superior a la resta de ciutats.[1,5 punts]
4. Expliqueu l'estructura de la xarxa urbana de Catalunya d'acord amb l'esquema següent:
 - Esmenteu, com a mínim, quatre de les àrees urbanes principals de Catalunya.
 - Escriviu el nom de dues ciutats i dues comarques per a cadascuna de les àrees que heu esmentat.
 - Justifiqueu la importància d'aquestes àrees dins la xarxa urbana de Catalunya tenint en compte les activitats econòmiques principals que s'hi desenvolupen.[1,5 punts]